

ZÁKLADNÍ IDENTIFIKACE

ID	PHA-02001
Název/motiv mozaiky	Ježíš Kristus
Autor	návrh a realizace Viktor Foerster
Datace	1904
Místo	kostel Panny Marie, sv. Jeronýma a českých patronů, Vyšehradská 49/320, Praha 2 – Nové Město
GPS souřadnice	50°4'20.310"N, 14°25'1.707"E
Rozměry mozaiky, umístění	výška 1,17 m, šířka 1,57 m Mozaika je instalována nad vstupem do kostela.
Výška umístění mozaiky nad zemí	2,5 m
Mozaika je směřována na (SS)	západ
Popis okolí, statika budovy	Mozaika je umístěna v městské zástavbě. V okolí se vyskytuje zeleň. Tato část kostela je dobrém stavu, místy vykazuje pouze drobné praskliny.
Poznámky	Na tomto kostele je umístěna ještě mozaika s motivem sv. Prokopa. Část kostela s touto mozaikou je ve špatném stavu.

HUMANITNÍ PRŮZKUM MOZAIKY

Mozaika s polopostavou Krista je zasazena do tympanonu hlavního (západního) vstupu do benediktinského klášterního kostela v Emauzích. Přísně frontální kompozice je rámována širokou zelenou bordurou, do které je vsazeno zlaté pozadí a na těchto plochách vystupuje samotná postava. Kristus drží v pravé ruce patriarchální kříž a v levé rozvinutý svitek s nápisem EGO SUM OSTIVM (Já jsem dveře, J 10,7). Za hlavou má modro zeleno zlatou svatozář.

Tato mozaika měla být údajně původně osazena nad severním vchodem do klášterního kostela, ale později byla zasazena do západního portálu. Kompozice provedená mozaikářem Viktorem Foersterem ale podle ověřených zpráv vznikla už v roce 1904. Z dobového popisu, publikovaného v deníku Národní politika, vyjímáme popis, ze kterého je zřejmé, nakolik nové bylo ve veřejném prostoru Foersterovo dílo: „Jest to obraz mozaikový (...) Pozorovatele nevšedně upoutají zvláště dvě věci. Především typ, jakýmž Kristu znázorněn. Jest komponován ve známém slohu umělecké školy beuronské. Kompozice tato připomíná tvorby starokřesťanské a byzantské, což zračí se v nadpozemské majestátnosti a velebnosti, v typických očích, ve stylisovaném vlasu a vousu, jakož i v mohutné konstrukci těla a symetrickém uspořádání roucha a jeho záhybů. V druhé řadě vábí mozaikové provedení a zářící lesk mozaikového materiálu, který obzvláště při jasu odpoledního slunce přichází k plné platnosti. Mozaika toho druhu je dosud u nás takřka novinkou. Mozaikový obraz jest sestaven z malých, asi 1 centimetr velikých

sklíček, kteříž spojuje a těsně slučuje cementová massa. Kaménky ty jsou dle potřeby různobarevné a hlazené, i vydávají intenzivní lesk.(...) Mosaiková práce tato pochází od chvalně známého, mladého českého umělce Viktora Foerster na Hradčanech, který na svých uměleckých cestách tuto techniku v Itálii, hlavně na Monte Cassině, kdež hrobka sv. Benedikta v mosaice se provádí, studoval a na domácí půdu ji přenesl.“

CHARAKTERIZACE PROSTŘEDÍ A SAMOTNÉ MOZAIKY

Působení okolního prostředí, míra zakrytí mozaiky, biologické poškození

Mozaika je chráněna stříškou a plasticky vystupujícími architektonickými prvky vchodového portálu. Jako rizikový faktor pro životnost mozaiky lze do budoucna označit korodující kovový rám, v němž je mozaikový obraz zasazen.

Biologické poškození mozaiky nebylo zaznamenáno, v jejím bezprostředním okolí byly pozorovány pavučiny a pozůstatky hmyzu.

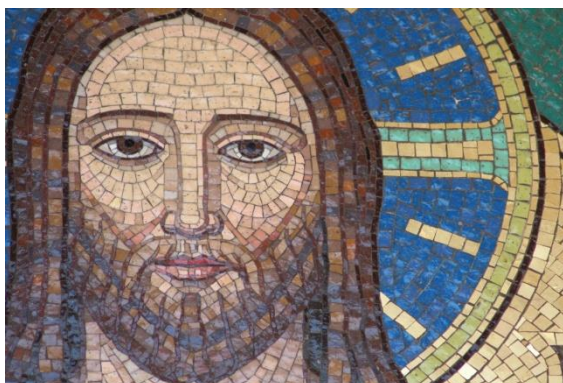
- pavučiny a pozůstatky hmyzu v okolí mozaiky

- detail korodujícího kovového rámu po obvodu mozaiky; drobné praskliny v okolí mozaiky

Ztráty materiálu v ploše
- nebyly zaznamenány

Použitý materiál - kostky a pojiva

Mozaika je sestavena ze štípaných skleněných kostek o přibližné velikosti 1,5 cm x 1 cm. Použité sklo je zakalené, se značným počtem bublin. Na povrchu kostek nejsou známky korozního poškození (platí pro pohledovou stranu). Místo je mozaika lehce znečištěna prachem.

Technologie údržby a konzervace mozaiky Posledního soudu a metody restaurování - konzervování středověkého a archeologického skla

Zastoupeny jsou kostky se zlacením. Zlacení je na několika málo místech poškozeno. Pojivo mezi kostkami je šedé, spíše jemnozrné.

- bubliny na povrchu kostek

- poškození zlacené kostky

ANALYTICKÝ PRŮZKUM

Optická mikroskopie

- nebyla provedena

POZNÁMKY

Přílohy
Literatura

O Emauzské pouti..., *Národní politika*, 6. 4. 1904, s. 5.
Antonín Langhamer, *Minulost a přítomnost skleněné mozaiky v Čechách*, *Sklář a keramik*, roč. 53, 2003, č. 4–5, s. 72–78.
Helena Čížinská, *Beuronská výzdoba v Emauzích*, in: Klára Benešová – Kateřina Kubínová, *Emauzy: benediktinský klášter Na Slovanech v srdci Prahy*, Praha 2007, 152–190.
Veronika Vicherková, *Novodobá česká mozaika jako výtvarný prostředek a společenský výraz*, bakalářská práce, FHS UK Praha, 2008, s. 29.
Miroslav Kudrna, *Umění cestou k nejvyššímu poslání aneb Výtvarné dílo Viktora Foerster (1867-1915)*, Jihlava 2012, s. 3.